

3.5 Norm for pedagogisk bemanning

I § 1 i forskrift om pedagogisk bemanning står det:

Det skal være minimum én pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under tre år og barnas daglige oppholdstid er over seks timer. I barnehager der barna har kortere oppholdstid per dag, kan barnetallet økes noe per pedagogisk leder.

3.5.1 Hovedregel

Forskriften § 1 fastsetter norm for pedagogisk bemanning i ordinære barnehager. Det følger av denne bestemmelsen at en pedagogisk leder maksimalt kan ha ansvar for 18 barn over tre år og maksimalt 9 barn under tre år. Angivelsen "14-18 barn" og "7-9 barn" er satt fordi kravet om tilfredsstillende pedagogisk bemanning i loven § 18 femte ledd etter de konkrete omstendighetene kan medføre at én pedagogisk leder bare kan ha ansvar for eksempelvis 14 barn over tre år eller kun 7 barn under tre år. I en slik konkret situasjon vil det være påkrevet med ansettelse av en hel stilling pedagogisk leder ved inntak av henholdsvis det 15. eller det 8. barnet. Hvis barnehageeier av ulike grunner vurderer at det er behov for flere pedagogiske ledere i en slik situasjon, er det selvsagt ikke noe i veien for å ha en større tetthet av pedagogiske ledere enn normen krever.

Det følger av omtalen over at normen for pedagogisk bemanning er fleksibel og gir eier rom for en konkret vurdering av hvor mange barn hver enkelt pedagogisk leder kan ha ansvar for. Normen setter en absolutt øvre grense på 18/9 barn per pedagogisk leder. Reglene gir ikke adgang for en praksis med utgangspunkt i en beregnet prosentandel av en pedagogstilling per barn.

Pedagognormen er ikke en norm for gruppestørrelse slik den var når barnehageloven tidligere hadde krav om avdelingsorganisering. Men normen skal være oppfylt for barnehagen som helhet. Det kan organiseres større og mindre barnegrupper hele eller deler av dagen/uken, og det kan være barn over og under tre år i samme gruppe. Uavhengig av organisering, skal normen være oppfylt for barnehagen som helhet. Bakgrunnen for at forskriften § 1 setter færre barn per pedagogisk leder når barn er under tre år, er at disse barna trenger mer individuell omsorg og støtte enn eldre barn.

3.5.2 Eksempler

Som nevnt under eksempel 2 i kapittel 2.4.2, krever barnehageloven § 18 femte ledd at den skjønnsmessige vurderingen av behovet for pedagoger gjøres i lys av lovens krav om tilstrekkelig pedagogisk bemanning. For å tydeliggjøre hvordan pedagognormen skal praktiseres legges det i de teoretiske eksemplene under til grunn at det vil være innenfor kravet til "tilstrekkelig pedagogisk bemanning" å ha maksimalt antall barn per pedagog (dvs. henholdsvis 18 og 9 barn).

Eksempel 1

Dersom en barnehage har 19 barn over tre år eller 10 barn under tre år på hel tid, det vil si ett barn mer enn normen for pedagogisk bemanning fastsetter som et minimum av pedagogisk bemanning, er det et krav om to pedagogiske ledere i full stilling.

Eksempel 2

En barnehage har 50 barn. Det er 25 barn under tre år og 25 barn over tre år. Ved beregning av minimum antall pedagoger i barnehagen er plassene gjort om til samme enhet. Småbarnsplasser gjøres om til plasser for barn over tre år. En småbarnsplass vil i denne sammenheng bli to storbarnsplasser. Totalt antall plasser for barn over tre år blir som følger: $25 \text{ småbarnsplasser} \times 2 + 25 \text{ storbarnsplasser} = 75 \text{ plasser for barn over tre år}$. Norm for pedagogisk bemanning er 18 barn per pedagog for barn over tre år. I dette eksemplet vil barnehagen beregningsmessig ha behov for 4,17 pedagogressurs ($75/18$). Barnehagen må minimum ha fem pedagoger i hele stillinger da det ikke gis rom for å beregne prosentvise stillinger.

Eksempel 3

En barnehage har 27 barn, der 25 barn er under tre år og to barn er over tre år. Ved beregning av hvor mange pedagoger barnehagen minimum skal ha i dette eksemplet, vil en plass for barn over tre år regnes som en halv plass for barn under tre år. Totalt antall plasser for barn under tre år blir som følger: $2 \text{ storbarnsplasser} \times 0,5 + 25 \text{ småbarnsplasser} = 26 \text{ plasser for barn under tre år}$. Norm for pedagogisk bemanning tilsier maksimalt ni barn per pedagog for barn under tre år. Beregningen viser 2,88 pedagogressurs ($26/9$). Barnehagen må minimum ha tre pedagoger i hele stillinger.

3.5.3 Unntaksbestemmelse fra forskriften om pedagogisk bemanning

I forskrift om pedagogisk bemanning § 1 er det uttalt at antallet barn en pedagogisk leder kan ha ansvaret for kan "økes noe" der barna har kortere oppholdstid enn seks timer per dag. Dette forbeholdet sikter til de tilfeller der den daglige oppholdstiden er kortere for flertallet av barna. Barnetallet per pedagog bør i slike tilfeller ikke overstige 20 for barn over tre år og 10 for barn under tre år. Pedagogens plikt til å legge individuelle hensyn til grunn for det pedagogiske opplegget gjelder alle barn, uansett oppholdstid. Denne adgangen til å øke barnetallet per pedagogisk leder må bare nyttes der dette er forsvarlig, det vil si der personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet på tross av det økte antallet barn per pedagogisk leder.

4. UTENLANDSK FØRSKOLELÆRERUTDANNING

Barnehageloven § 17 fjerde ledd og § 18 fjerde ledd gir Kunnskapsdepartementet hjemmel til å gi forskrifter om godkjenning av utenlandske utdanninger. Dette er fulgt opp i forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for styrer og pedagogisk leder i barnehage fra annen stat. Det søkes til Utdanningsdirektoratet for å få godkjent en utenlandske utdannelse. Først etter innvilget godkjenning kan personer med